

Wël ë tuöm Abirguöp de adhuonjyeth ACWY

Meningococcal ACWY vaccination

Maktëm këk piälguöp tɔ nē NSW ee wël abirguöp cī ke gat miith ye yam nē National Health & Medical Research Council (Akut Mat baai nhom de göör ë yith ë këk pialguöp ku tuaany cök) tō nē ajuëer de tuöm abirguöp ë thukul yic. Waraganj cī gam ca amëdhiëeth / ran ë nyin tiit (signed) thanyic abi gäm.

Dhöl kuk bin ëke lo thin

- Amaath ke yin cī ye puöu pälpiny kuen lëk käk.
- Të yuic yin menhdu bī toom nē wët de tuaany adhuonjyeth ACWY (meningococcal ACWY disease), thiönj Poom ë Gëm tuöm kän tij thin ku gaamë Poom ë Gëm cī thany tënë menhdu bī dhuök ciëen ë thukulic (panpöök).
- Të CIE koor yin bī menhdu bī toom nē wët de tuaany adhuonjyeth ACWY ke yin dunë Poom ë Gëm thiönj ka dhuk.

Thiëc. Yeju yen ye tuaany de adhuonjyeth?

Tuaany adhuonjyeth ee acie röt dac tëëm kua ee kɔc kuök dɔm yen ye lo bī ya adhuonjyeth (arëem de kuer nyith ku nyol de rël) ku/ka septicaemia (awuök de riëm). Cīt ke tuaany de adhuonjyeth acie lëu bī kek ya nyic apuoth kua alëu bī yiic nanj atuök/juëi teem röt thin, ayarnhom, anjucök ë yeth, ariëem ë yomthook, akuök thith-malöknyin cī guööt ka nuëeny, män de nurjer, aguök ku njök. Agut cī 10 ë buötic ke awuök ke adhuonjyeth aye kɔc nök na cɔk kë nanj yilac ye tök nē guöp, ku kɔc cī poth alëu bīk döng kekë tök ë guöp gëkthin.

Thiëc. Ye tuaany adhuonjyeth röt tekpiny kadī?

Käm atekpiny ë tuaany de adhuonjyeth aye ke tuök ë kem ke kɔc nē luëeth yiic nē wum thar ku arööl. Kän akɔr göt thiökic ku rëer bëric kekë raan yen muk käm yen puol guöp abec. Citmen de 'göt thiökic ku rëer bëric' ee ciënj pantök ka cëm ë thök mecic. Käm de tuaany adhuonjyeth acie röt ye dac tekpiny tënë raan lo tënë raan ku käm atekpiny ë tuaany acie pīr arët tē liu kek ë raan guöp.

Thiëc. Ye wäl ë maruëi (abirguöp) lui apuoth?

Wël abirguöp aa luui te cen këek guöp gel jak bik thor ke tueny tueny kɔc yuic bik dɔm. Të rɔm ran kek ee kɔc tuany kë, ke kë den eke gel abi dhi luui arët, bi tuany duut eci ber röt juak ka bi döm dit du yen dɔm tekic.

Thiëc. Ye riel yindī yen tō kekë abirguöp de tuaany adhuonjyeth ACWY?

Tuöm tönj tuöm abirguöp ë tuaany de adhuonjyeth ACWY aril arët nē gem de gël ë guöp tënë kuët ë tuaany ke adhuonjyeth. Wël abirguöp acie guöp ë gël tënë tuaany de adhuonjyeth ye kuat B bëëi.

Thiëc. Yeja lëu bī ya toom nē wël abirguöp?

Miith ë thukuul abën nē run ë 10 nē thukul de rou yic, ku kɔc nɔng run ke 15-19 ye lo nē piök puoth de dingilith yic, alëu bī toom nē wël abirguöp bī tuaany adhuonjyeth de akutnhom A, C, W ku Y.

Thiëc. Yeja yen cīe lëu bī toom nē wël abirguöp?

Wël abirguöp de tuaany adhuonjyeth ACWY acie lëu bī gam tënë kɔc kek cī kanj nanj anaphylaxis (akuök):

- böth ë cök de tuöm thëer ë wël de abirguöp ë tuaany de adhuonjyeth
- böth ë cök de kuët ke wël abirguöp tēkthook (ci gör nël awërek köu)

Kɔc kek nyic kake nɔng anyurnyur ë guöpdit tënë wël ë cuir alëu aya acie lëu bī kek toom aya nē wël de abirguöp ë tuaany de adhuonjyeth ACWY.

Thiëc. Ye akuök (anaphylaxis) nu?

Akuök yen ayiel rëec arëtic wën ye ya athönj ku thucu bëëi na cī dɔc luöi yilac.

Yen acie röt ye dac looi tē puuc abirguöp tuök. Akiim ye kɔc tom nē abirguöp (school immunisation nurses) aaci pök arët nē tiënj / yilac dë akuök.

Thiëc. Kën menhdië thöl ë tuöm nē wël abirguöp de tuaany adhuonjyeth ACWY?

Tuöm wël abirguöp de tuaany adhuonjyeth ACWY aci mat nē ajuëer de tuöm ë tiit roor tueny ke miith nɔng pëi ka 12 yic jɔk nē alethbor 2018. Menhdu tek aci tuöm ë wël abirguöp de tuaany adhuonjyeth C yök thëer yen ye guöp gël nē tuaany de adhuonjyeth C yetök.

Cin thin kor ë miith ke thukul nɔng gup tueny kök (citmen de liu de tak ka dak de këk ë guöp gëlic) tek ka cī ke dhil ë gëm ë wël de tuöm kän thëer. Na ye yen, alim ba jam kekë diktör du ka raan nyic lon ë wal na cī menhdu thiök bī lo toom.

Thiëc. Menhdië aci toom nē wël abirguöp de tuaany adhuonjyeth C - dek ë cīn kë ye nök bī toom nē wël abirguöp de tuaany adhuonjyeth ACWY?

Miith juëc arët abi toom nē wël de tuaany adhuonjyeth C kake ye puuc dhiëeth.

Në bëëi kök yiic tuöm ke miith kor bīk dit yen aye gam, ku wël ë tuaany adhuonjyeth acwy abi tuöm ë gël ë guöp tënë tuaany adhuonjyeth C ku gel kuët ë tuaany A, W ku Y. Miith lik kök abi ya ka cī kek toom nē wël abirguöp de tuaany adhuonjyeth C nē 2015 - 2018 yic kaye bak de döm-ë- cök de Ciën/Cuök Tuöm, Acin Ariöp. Tuöm de wël abirguöp ë tuaany de adhuonjyeth ACWY ë men apuoth. Yen aye nhiaar bī lääk ka 4 (njan) ya päl ë kaam de tuöm bī wël guöp nyiec gëlic arët tënë ke kuët ë tuaany.

KË NYOOTH ABAGAN
Ë PIATH
Yin athiëc ba gõt ë Engliſh
cï göör / gõt ë Engliſh
(Dingiliith) bin gam
thiëc

Gëm tënë tuöm ë abirguöp de tuaany ë adhuonyeth ACWY

Bï amedhiëth/raan ë nyin tiit bëk abën thiöñjic. Yin athiëc ba gõt ë **LATAAI DÏTNÏYN** në **galam col** ka **luknyin**.

1. Ka nyooth menh thukul/abun

Rin e kurdu (wurdit)

Rin ku

Köl ë Dhiëth yin

 / / **2 0**

Moc ka nya/tik

 Moc Nya/tik

Kënë luëel lan tök/
atö ka këñ abën/
akënë tekthok

Yön ë gär/gõt

Rin ke thukul/Panabun

Nëmba de medikëër

Nëmbe thiääk ke rin ë menh
du tö ë medikëër yic

2. Raan adöny de baai

 Yei / acie yen Ëë, yen Aboriginal Ëë, yen Torres Strait Islander Ëë, kerou Aboriginal ku Torres Strait Islander

3. Ka nyooth yin – Amëdhiëth ka Raan ë nyin tiit de löj

Yen aca kuen ku destic yen lëk cï gamë jam në kapuoth ku karec léu bik tuol në wäl abirguöp ë tuaany adhuonyeth ACWY.

Yen aci gam bi menh diën cïn ë rin ke göör nhalë, muoc wal yic ë tök ne wäl ë abirguöp de tuaany adhuonyeth ACWY.

Aya luel të cit të nyiec ye, dek menh die:

1. Akën kan narj miith cï wac ke ye lntonj etom eyë në abirguöp.
2. Acie nçj ka wäac kekë mith tënë kuat ajuieer de tuöm abirguöp cï kek gõt në awërej ë "Lëk ke amidhiëth" cï kek kuöm ë ye yic.
3. Acie liac.

Rin Amëdhiëth/Raan ë nyin tiit cit (mën. JOHN SMITH)

Rin nyooth Baai/adërëth ke baai (mën 5 SMITH LANE)

Baai
lñ cienj

Nëmbe de
Kod

Nëmbe de Mobaal

Nëmbe puoth do cë kan (nçjic Kod de baai cit men, 02)

Thany de amëdhiëth/raan ë nyin tiit

Nin Pëci

 / / **2 0**

Gëtpiny de tuöm ë birguöp
ë tuaany adhuonyeth ACWY

Amëdhiëth/raan ë nyin tiit

Gëtpiny de tuöm ë birguöp ë tuaany adhuonyeth ACWY

 Bï amedhiëth/raan ë nyin tiit thiöñjic

Rin ë menh thukul/abun cït (mën. JANE SMITH)

Ee kën luoi maktab ë rot

Kök Cam Thä (kam) ë tom yin Abirguöp
(Thää ke 24) Nëmbe de bech (cin) nyooth abirguöp
 Cuëc

Thany de akim Nin Pëzi
x / 2 0

Kë cï akim göör/göt

Yë wat ño kën tom në abirguöp

- Gääu
- Kuec (Jaai)
- Acie puol guop
- Acin yic thany
- Dhuk ciëën ë wët cï gam
- Kök

 Bï amedhiëth/raan ë nyin tiit thiöñjic

Rin ë menh thukul/abun cït (mën. JANE SMITH)

Ee kën luoi maktab ë rot

Kök Cam Thä (kam) ë tom yin Abirguöp
(Thää ke 24) Nëmbe de bech (cin) nyooth abirguöp
 Cuëc

Thany de akim Nin Pëzi
x / 2 0

Kë bi looi na cï tuöm abirguöp thök

- Muk ëkë cï göör këk, cï min lëu bin ë yin ber thiëc ba ë lëk kë bëëi.
- Lëk në biäk de tuöm ë menhdu ë wël abirguöp abi kek mat në mitöñjë tënë Australian Immunisation Register (AIR) (Akutnhom de Gëtpiny ë tuöm de koc Australia) yic.

Yeñu ye looi na cï të toom nañ kë but

- Tääu ë alanh cï juol në piu lir të cï toom abirguöp bi arëem tekic.
- Löm wël arëem ke arëem.
- Dek piu/dek athiir dit.

Na tuany menh du në arëem de guöp dir yin ke yin athiëc ba dïktor dun thiök ke yin cöl.

Awërenj de këk athian ë ñek cî gõt

Ka ye ku kek looi ë lɔŋ da

Ƴok aci röt gam në të yenë lëk kuk ë ñek luɔi thîn në kuer puoth kekë lōŋ de këk athian ë ñek.

Aye kë cî gõt kân lueel të yenë ku yeŋu ye Ƴok lëk ë ñek lööm në biäk de yîn ku menhdu, të lëu bi yîn lëk ku ya tiŋ thîn ku të lëu bînë ku ya luɔi thîn në konykony ke pial ë gup de juäc ë NSW ka lueel ë ke tënë akutnhiim kök. Lëk jam në wët du yi tök anɔŋjiic lëk jam në yîn ë röt ku menhdu ku lëk thiääk ka këk ë pialguöp nyooth të yenë menhdu tom thîn në wël abirguöp.

Kuut ë yic

Lëk de ñek ë röt aye mäatic në rin lëu bîn ë menhdu gäm kuɔny puoth ë wël ë tuɔm abirguöp.

Abac aye lëk lanyip ku tuömkë tuöm abirguöp ë menh du ku muk këk tuöp abirguöp kek aye ke nyaai / lööm .

Lëk aye yök tɔŋ yin ku menhdu, të puoth lëu bin ëke yök thîn. Lëk alëu bi yök tənɔŋ thukul gõt mënhdu thîn ku kɔc kök cî pöc ë këk ë pial ë guöp cî menhdu kan ya beec theer. Tənɔŋ yen kë cî röt tēëm, lëk alëu bi ke yök tënë raan tōŋ de kuatdu, muŋth, raan ë nyin tiit / amëmuk ka raan dö lëu bi Ƴo kony bi menhdu tiŋ apuoth.

Nyin tiit ë lëk cî ke kuöotic

Lëk ke ñek ë röt alëu bi ke ya muk në dhöl juëc. Kënë röt dac looi, lëk alëu bi muk eyë waraganj nɔŋjiic këk pialguöp cî gõt, ku / ka këk pialguöp cî gõt në kɔmpiöta (computer) looi kä cî kuöotic ku nyic ke tōŋu në kɔmpiöta (computer) yic. Ƴok aye kuer riliic ye lōŋ ke kɔɔr kuanycök ku ajuieer ë luɔi në biäk de tōŋu de lëk ë ñek në Ƴän tö kek thîn abën agör lëk ku ya gël kake cie mää, kuël ë röt thîn ku kuöluɔi.

Luɔi ku lueel (nyoth) de këŋ

Lëk kuk ë ñek ka lëk ë menhdu alëu bi kek ya luɔi në konykony ke këk ë pialgup de juäc NSW ka lueel ë kek ayeer tënë Ƴän cie konykony ke këk ë pialgup, bînë ke muöök ku yilac puoth gam tënë yîn. Cïtmen, lëk-ku alëu bii kek luɔi ka lueel ë kek tënë diktordu (GP), tënë diktör (GP) ë menhdu, tënë Ƴän kek konykony ë yilac de pialguöp ka panakiim, tenë konykony ke jöt ë kɔc tuaany ke NSW, tënë akim cî lon de kuen arët ku nyic luɔi keye tooc tuenj, ka ye athëm de rim. Lëk ë ñek alëu bi kek ya luɔi ka lueel ë kek në wët de lon thiääk kekë konykony ke pialgup de NSW ku yilac de kɔc kuëk tuaany, nɔŋjiic gōör ë wëu loi ë ke luɔi, aci ë luɔi, nyin tiit ë kɔc, ku cökpinj de ka looi kek.

Lëk ë ñek adhil bi kek ya luëel tënë akutnhiiim ke akuma ë State ku Commonwealth bi löñ ë lueel de tuenytueny yeke nyuwoth, tënë gem de ka yenë ke medikër nyic ku akuën de tuöm ë wel abirgup ë tueny tiet roor.

Yok alëu buk lëk ku ya luöi aya binë ke yin ya cööl në wët thiëc ë thok ë löñ de thiëc ë thiänj ë puöu tënë lon ci looi ku bi kuany piath de wël abirguöp ke gup ë koc cök. Met ë röt thin aye ñek gam ë röt ku cuök met ë röt në lon de thiëc e thokic ee kë ye ñek löc ë röt ku cuök met ë röt thin acin kë ye rac në muöök dun de pialguöp yic.

Thiëc ba lëk ku nyic

Yin anöñ yic ba lëk kuk jam në yin ë röt yen muk ku kek ya thiëec ba ke tij tönj wuok, ku jol ya këk ë menhdu. Yin alëu bi yi thiëc wëu të göör yin thura nöñic lëk ku në röt ka nöñic këk tuaany ci gätpiny.

Në lëk juëc tö ku Jam ka yook

Në lëk juëc tö në të ye muök lëk ë ñek, alim ba awërenj athiändu de lëk ë pialgup tij ë (NSW Health Privacy Manual for Health Information): www.health.nsw.gov.au/patients/privacy

Na nöñ yin ka yuic ba ke thiëec ka nöñ wël kun cä göt jam ëtë binë lëk jam ekä kuk ye looi në luöñ, ke yin thiëc ba jam kekë maktëm ë luoi de këk ë pial guöp tö baai du në 1300 066 055.